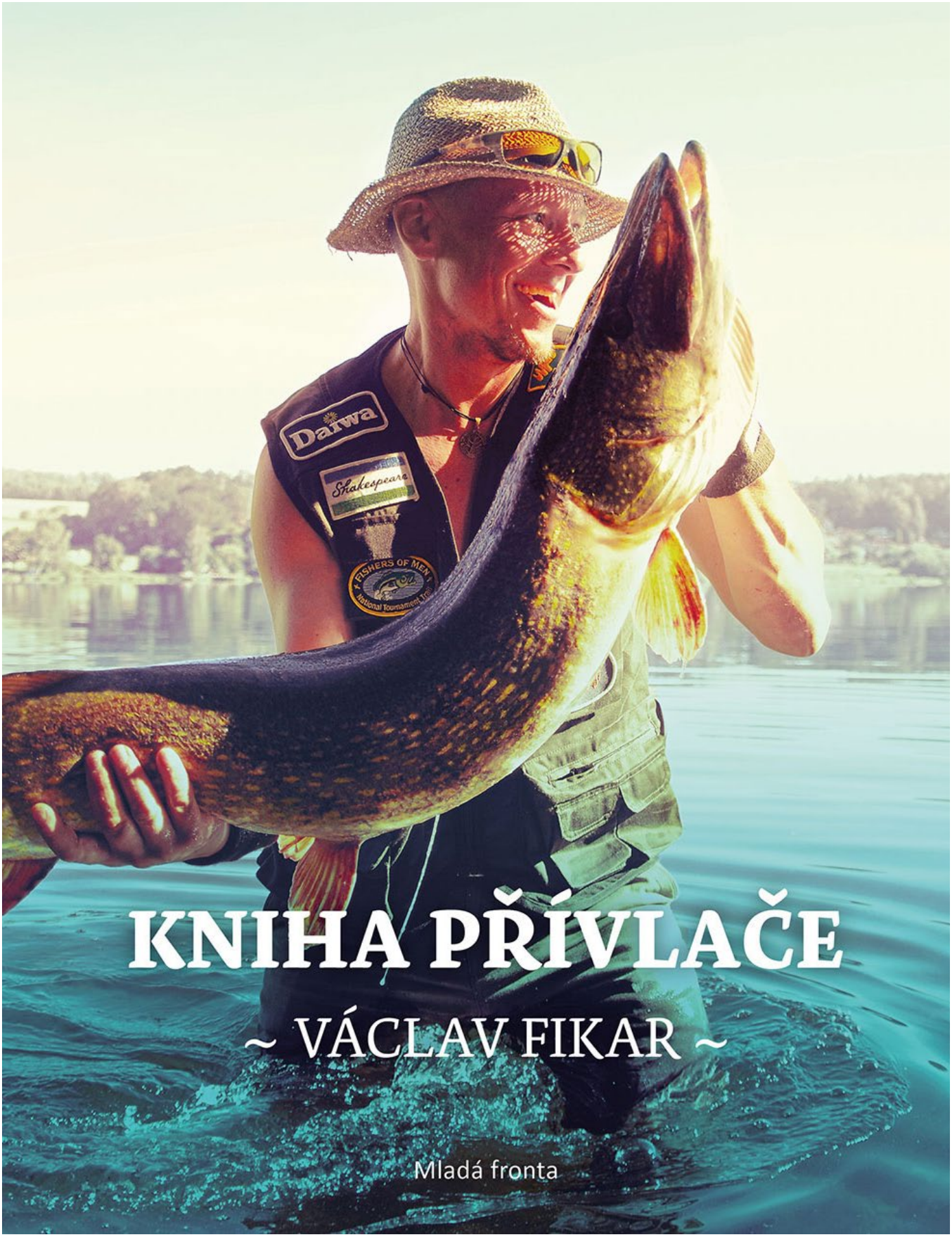

KNIHA PŘÍVLAČE

~ VÁCLAV FIKAR ~

Mladá fronta

Kniha přívlače

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.mf.cz
www.albatrosmedia.cz

mladá fronta

Václav Fikar
Kniha přívlače – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2021

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA

Mladá fronta

VÁCLAV FIKAR

KNIHA PŘÍVLAČE

VÁCLAV FIKAR

KNIHA PŘÍVLAČE

Mladá fronta

© Václav Fikar, 2020
Photographies © Jiří Dulovec, 2021
Photographies © Šimon Fikar, 2021
Photographies © Václav Fikar, 2021
Photographies © Vincent Fikar, 2021
Photographies © Iveta Fikarová, 2021
Photographies © Jiří Hanzlík, 2021
Photography © Jiří Krausam, 2021
Photography © Radek Matouš, 2021
Photographies © Michal Mištera, 2021
Photography © Jan Nový, 2021
Photographies © Andrea Půlpánová, 2021
Photographies © Martin Stuchlík, 2021

SLOVO ÚVODEM

JAK JSEM POTKAL PŘÍVLAČ

Psal se rok 1983. Naše čtyřčlenná rodina trávila letní prázdniny u přehrady Jesenice nedaleko historického města Chebu. V čisté vodě západočeské nádrže jsme se koupali, na jejím břehu hráli volejbal, badminton i karty. Anebo spolu s ostatními kempaři zpívali folkové písně u praskajícího ohně. Užívali jsme si léta podle přízně či nepřízně počasí. Hlavně jsme však rybařili.

Dvě stě metrů od bývalé pískovny, v níž se mezi břízami a mladými doubky modral náš stan, se pod stínem širokých korun vysokých listnáčů ukrýval mělký záliv. Nenápadná zátoka, jejíž krátký severovýchodní břeh zpevňovaly dva silné vrásčité duby. Dlouhé kořeny těchto stromových obrů, částečně obnažené erozí písčitého svahu, sloužily hrstce místních rybářů k uvazování lodí. A zaparkované pramice rybářů pak pomáhaly nám, prázdninové partě malých kluků a holek, při lovu malých rybek. Z loděk jsme chytali plotičky a okounky do čeřenu. Mému otci na candáty.

Jednoho slunečného dne se naše parta vypravila do zálivu na plotičky v nezvyklou dobu. Ihned po obědě. Lovit rybky v půl jedné jsme si ale nevymysleli sami. Poslal nás otec. Sotva jsme totiž zhltli guláš a vylízali vyprázdněné kempinkové misky dočista, jako bychom týden nejedli, podal mi čeřen a řízkovnici s tím, abych mu došel nachytat čerstvé rybičky. Vyplout na candáty se tentokrát chystal dříve. Už po šestnácté hodině.

Pod kotevními duby stály v řadě čtyři rybářské pramice. K lovu rybiček jsem si vybral největší z nich. Dřevěnou loď, která kotvila zcela vpravo. Měla nejširší základnu ze všech, a proto byla nejstabilnější.

Obě holky z naší prázdninové party zůstaly na břehu, Petr, Zdeněk i Pavel nikoliv. Slezli společně se mnou k lodím, kde ale museli čekat za mými zády, až jim otcův čeřen půjčím. Ne každému se ale postávání zamlouvalo. Protože lov malých rybek do sítě byl pro všechny z nás jedním z největších prázdninových dobrodružství vůbec, čudly jsme chtěli chytat všichni.

„Půjč mi ho," škemral netrpělivě Zdeněk. Čeřen jsem přitom z vody vytáhl teprve podruhé. „Taky to zkusím."

„Počkej ještě," odstrčil jsem ho, poněvadž pozice prvního lovce party patřila mně. Jednak jsem byl o rok starší než on, hlavně však čeřen svěřil otec mně. „Každý budeme házet desetkrát."

A abych mladším klukům, kteří se tlačili na moje místo, ukázal, že v čeřínkování jsem z celé party nejlepší, trhnul jsem čeřenem a rychlým přitahováním šňůry začal zvedat síť nad hladinu. Nejen klukům, ale i Haničce, která do mě byla už celý týden zamilovaná, jsem chtěl ukázat jak svoji sílu, tak šikovnost.

Během vytahování čeřenu z vody se ale největší pramice uhnula docela vpravo, až bokem přirazila ke břehu, čímž odhalila něco, co mělo naším očím zůstat utajené. Na místě, z něhož se široká záď pramice uhnula, postávala krásná štika. Sedmdesát, možná pětasedmdesát centimetrů dlouhá. Ale přestože stála v sotva metrové hloubce, byl jsem jediný, kdo si nehybné dravé ryby všiml.

„Ticho!" sykl jsem na ostatní. Kluci se zrovna dohadovali, kdo půjde lovit po mně. „Nikdo ani hnout!" natáhl jsem opatrně ruku a ukazováčkem namířil, kde stála nejkrásnější ryba na světě. „Dívejte! Támhle."

Něco tak nádherného jsem do té doby neviděl. Srdce se mi pohledem na štiku rozbušilo. Tlouklo tak nahlas, až jsem se lekl, že by ho

Daiwa
Shakespeare

mohla uslyšet a vyplašit se. Zvonilo jako masivní kostelní zvon. Jako kdybych pod nedozírnou horou písku objevil dinosauří kostru. Něco tak vzrušujícího jsem do té chvíle nepoznal.

Všichni jsme na štiku chvíli civěli, mlčky a bez hnutí, až se ve mně probudily instinkty lovce. Moji chlapeckou mysl zcela ovládla nevídaná touha dospělého rybáře. Zatoužil jsem ulovit dravce, který postával jen kousíček před námi. Na mrňavé plotičky pro otce jsem rázem zapomněl. Zatoužil jsem po mnohem větším úlovku. Vzplál jsem touhou dostat nejkrásnější rybu celé Jesenice.

„Chytím ji!" otočil jsem se na ostatní. A čeřen podal Zdeňkovi.

„Já ti pomůžu," přidala se jako první Hanička.

„Já taky," křiknul Petr. A po něm i Pavel se Zdeňkem. Jako poslední se přidala Janička. Mladší sestra Haničky.

A tak jsme nechali čudly čudlami a rozeběhli se ke stanům v bývalé pískovně. Tam jsme otci, zkušenému rybáři, oznámili, jakou rybu jsme spatřili v zátoce. Křičeli jsme jeden přes druhého a při popisování velikosti štiky jsme roztahovali ruce tak, jak kdo z nás dokázal. Můj otec musel nabýt dojmu, že do zálivu vplula ponorka. Jenže tenkrát nějak neměl chuť jít se na ni podívat. A už vůbec ne ji ulovit. Ostré slunce a tropické horko po obědě byly silnější než on. Tátova ospalost a nechuť zvednout se z lehátka před stanem mi hrála do karet.

Požádal jsem ho o prut. „Vezmi si támhleten," ukázal na jeden z pěti klacků opřených o stan, „ale nezlom ho!"

Když jsem vzal tátův prut do ruky, jako bych s ním vyrostl. Až do tohoto okamžiku jsem chytal prakticky jen kapry na kolínka, cejny na těsto a okouny na žížalu. Anebo čudly do čeřenu. Ale nyní, kousek odtud, na mě čekala první skutečná rybářská výzva mého života.

Měl jsem tátův prut. A v řízkovnici tři plotičky, které před pár minutami uvízly v síti. Ze všeho nejvíc jsem však měl nulové zkušenosti. Ještě nikdy jsem štiku nechytal.

Když si dnes vzpomenu, jak jsem se ji onoho prázdninového léta pokoušel ulovit, musím se nad svým klukovským počínáním shovívavě pousmát. Červenobílý splávek, olůvko a háček. Víc už nic. Žádná pojistka proti ostrým štičím zubům v podobě ocelového návazce. Ohlídat si takto důležitý detail mě tenkrát nenapadlo. A zapomněl na něj i můj ospalý otec.

Jakmile jsme přiběhli k dubům, jako ten, který štiku objevil a který držel v ruce prut, jsem rozhodl o dalším postupu. Přikázal jsem ostatním zůstat tiše na místě. A zatímco jsem doufal, že štika nikam neutekla, slezl jsem do pramice sám.

Na otcově prutu jsem pak posunutím splávku zmenšil hloubku na půl metru a napíchl plotici na háček. Rybičku nastraženou za tlamku jsem spustil k zádi lodi, a než bych zvolal *„Tak se ukaž!"*, červenobílý splávek na hladině povyskočil a vzápětí se pod ni propadl. Štika se ukázala okamžitě. Na stříbřité záblesky boků malé rybky reagovala bleskově.

„Je tam!" vykřikl jsem vzrušeně. Splávek zmizel pod vodou. Nezanořil se však hluboko. Pohyboval se pár centimetrů pod hladinou, takže jsme mohli pozorovat, jak štika s plotičkou v tlamě opouští zátočinu a směřuje kamsi na volnou přehradu. To už ostatní kluci nevydrželi a vlezli za mnou na loď. Chtěli být u největšího prázdninového dobrodružství naší party. U slavného okamžiku zdolání zubaté vládkyně zátoky.

Vzpomněl jsem si na někdejší otcova slova, že štiku je nutné nechat zažrat. Že s jejím

zaseknutím nesmí člověk pospíchat. Že spěch je špatným rádcem a zbrklost se při lovu štik nevyplácí. Že rybář má v klidu vykouřit cigaretu a až poté štiku zaseknout. Právě tak to říkával, když doma líčil historky z lovu štik.

Moudrá rada dospělého kuřáka nám však byla k ničemu. Nikdo z nás, malých kluků, totiž nekouřil. A bez zapálené cigarety v ústech jsme neměli k dispozici ideální měrnou jednotku. Rozhodnout jsem se tedy musel sám. Počkat ještě a nechat štiku plout dál? Nebo už zaseknout? Každý z kluků radil něco jiného, a tak jsem se opřel do tátova prutu a zasekl.

Zásek se povedl a prut ohnul jako napnutý luk. Přitahoval jsem štiku naším směrem, ona však kladla odpor, jaký jsem do svých devíti let nepoznal. Chvílemi unikala nečekanou silou. Chvílemi pak jako by se chtěla zahrabat do písčitého dna. Chvílemi kličkovala jako had a usilovně brzdila. A chvílemi se nechtěla pohnout ani o metr.

Protože jsem byl zkušenostmi z lovu štik nepolíbený, rval jsem ji, až se mi ruce třásly. Obě holky i kluci mě nahlas povzbuzovali, jejich křik ale trval jenom krátce. Zubatou jsem sice přivedl zpět do zátoky, tam však předvedla manévr, jakým mě překvapila. Vyskočila půl metru nad hladinu a v této výšce zatřepala hlavou, až svými ostrými zuby přeřízla vlasec jako nic.

Dodnes si vzpomínám, jak jsem se tehdy cítil. Slzy se mi vehnaly do očí. Tváří v tvář nečekané příležitosti jsem tolik toužil stát se úspěšným lovcem. Tak moc jsem chtěl štiku ulovit. Tolik jsem chtěl udělat dojem na osadníky tábořiště v bývalé pískovně. Tak moc jsem se chtěl zablýsknout před partou, hlavně ale před zamilovanou Haničkou. Porážka, kterou mi štika pod kotevními duby nachystala, bolela víc než nohy rozdrásané od ostružinového trní.

Chvíli jsme se s kluky na lodi dohadovali, jestli jsem přece jenom neměl ještě se zásekem počkat, když Hanička vykřikla.

„Kluci, hele!“ ukazovala vlevo. Podél uvázaných pramic se pomalu přibližoval rybí stín. Byl dlouhý právě tak jako štika, která mi před chvílí uštědřila lekci. Blížila se ONA! Štičí krasavice se chladnokrevně vracela na své původní stanoviště. Pod loď, na níž jsme se právě dohadovali.

Znovu se mi neslýchaným způsobem rozbušilo srdce. Sotva jedno rybářské dobrodružství skončilo, druhé právě začínalo. Na nic jsem nečekal a rychle navázal háček z krabičky, kterou jsem sebral z otcova rybářského stolu vedle stanu. Pro všechny případy. Háčky jsem už tehdy navazoval rychle, takže druhou plotičku jsem spustil do vody raz dva. Štika, která mi před okamžikem ukousla háček, reagovala, jako bychom se nikdy předtím nepotkali. Popadla kořist rychlostí vystřeleného šípu a stejnou cestou jako prve se rozeplula na širou pláň přehrady. Pro nás stěží uvěřitelné se stalo skutkem. Druhý záběr od té samé štiky!

„Sekej,“ přál si Pavel. Zasekl jsem a prut se ohnul. Jenomže dotažená brzda navijáku nepropustila ani metr vlasce, a tak nám štika i podruhé zanechala jen prázdný konec vlasce bez háčku. Na půl minuty nás šest oněmělo zvláštním tichem, které skoro až rvalo uši. Pak jsem si ale všiml, že štika se troufale podél lodí opět vrací na své místo! Přesně tam, kde jí padaly čerstvé plotičky z nebe přímo do huby.

Ačkoliv jsem nevěřil, že by zabrala i potřetí, na vlasec jsem vmžiku uvázal další háček a na něj napíchl naši poslední plotičku. Stříbrnou rybku jsem opatrně spustil k zádi lodi a vzrušením ani nedýchal. Po deseti vteřinách se splávek zhoupl na hladině, potom dvakrát povyskočil, až se rozeběhl pryč ze zátoky.

Háčky neháčky, slunce neslunce, nebojácná štika zabrala i potřetí během deseti minut. Avšak i tentokrát jsem ostrouhal. Zubatá přeřízla vlasec svými zuby, přičemž se znovu vrátila pod naše nohy. Protože už však v otcově řízkovnici nezůstala žádná rybka, svěsili jsme hlavy a odebrali se zpět. Ke stanům, abych vyměnil prut zpět za čeřen a pokusil se ještě chytit nějaké plotičky tátovi na candáty.

Cestou ke stanům na nás zavolal neznámý muž. Seděl na trávníku před maringotkou s občerstvením a střídavě usrkával chlazené pivo z lahve, anebo bafal z dýmky. Měl černé vousy, dlouhé téměř po prsa, a v nich širokou brázdu vousů šedivých. Navzdory nesnesitelnému horku si přikrýval hlavu mysliveckým kloboukem, zdobeným kančí štětkou, mnoha různými odznaky a dvěma třpytkami. Blýskaly se na metry daleko.

„Tak co, bando, máte ji?“ zjišťoval.

Tenkrát mi nebylo dvakrát do zpěvu, a tak jsem jen mlčky zavrtěl svěšenou hlavou.

„Vašku,“ oslovil mě najednou jménem, což nás všechny překvapilo.

„Ty ho znáš?“ podivila se šeptem Hanička.

„Ne,“ zavrtěl jsem znovu hlavou.

„Tak si ho nebudeme všímat,“ dostala strach z neznámého člověka. A chytla se mě za volnou ruku. Tenkrát poprvé i naposled.

„Počkej chvilku,“ zvedal se muž z trávníku. Pomalu, jako by ho bolela celá záda i nohy dohromady. Když se postavil, sundal si klobouk z hlavy a vyškubl z něj jednu třpytku. „Příště si na ni vezmi pořádnou třpytku. Štiky jsou po nich jako divý,“ podával mi nejen zašlou nástrahu se stříbrným křídlem, ale spolu s ní i radu.

Obojí jsem s rozpaky přijal.

„Třpytku?“ prohlížel jsem si jeho dar. „Štiky jsou po ní jako divý?“ pochyboval jsem nahlas.

„Však uvidíš,“ pokýval neznámý dárce hlavou.

Večer u ohně jsme my, děti, vyprávěly našim rodičům historku se štikou. Hanička nakonec dodala, že muž, který mi cestou od zátoky daroval třpytku, vypadal jako čert. Ať už to byl ale kdokoliv a odkudkoliv, třeba čert z pekla, nebo převlečený anděl z nebe, tenkrát jsem od něj obdržel informaci, která změnila celý můj život.

Následujícího dne jsem v zálivu u vrásčitých dubů ulovil půlkilového okouna. Největšího okouna svého krátkého rybářského života. Stačilo jen pár hodů třpytkou a byl můj. Stejně jako další okouni i štiky v příštích týdnech.

A tak jsem prázdninového léta roku 1983 objevil magické kouzlo podmanivé hry. Objevil jsem přívlač. Techniku, která změnila můj přístup k lovu dravých ryb.

Václav Fikar

PŘÍVLAČ: LOV RYBÍCH PREDÁTORŮ AKTIVNĚ

Definovat přívlač je prosté. Jedná se o aktivní rybolovnou techniku, zasvěcenou lovu dravých ryb. Tato technika je přitom velmi jednoduchá, což ji činí populární napříč celým světem.

Technicky vzato lov přívlačí spočívá v opakovaném nahazování nástrahy do vody a jejím přitahování zpět. Během přitahování (vláčení) rybář pracuje s nástrahou tak, aby napodobovala pohyby přirozené potravy dravých ryb. Tedy malých rybek, hmyzu či žab. A aby tímto pohybem provokovala predátory k útoku. Je přitom zcela lhostejné, zdali dráždivého pohybu nástrahy rybář dosáhne přerušovaným stáčením šňůry na cívku navijáku, nebo trhavými pohyby prutu, prováděnými paží.

Lov přívlačí je zároveň spjatý s aktivním vyhledáváním lovených dravců. Přesněji s přesunem z místa na místo, dokud nenajdeme takové, kde budeme úspěšní. Platí, že když neplave ryba za rybářem, musí jít rybář za rybou. Přívlač je tedy úzce provázána s pohybem. Proto ji řadíme mezi aktivní rybolovné techniky. Ať již vláčíme ze břehu, nebo brodíme řekou, jsme s přestávkami stále v pohybu.

Za cenný bonus přívlače považuji krátký čas na přípravu k vlastnímu lovu. Úspora času je skutečně významným kladem této moderní rybolovné techniky. Pokud se znenadání rozhodneme vyjet k řece na dravce, stačí vytáhnout prut a batoh s nástrahami ze skříně. Nepotřebujeme žádnou zvláštní přípravu. Nemusíme vařit kukuřici a míchat krmení. Ani pospíchat nalovit nástražní rybičky. Prostě se jen sebereme a vyjedeme k vodě s prutem a batůžkem. A vzápětí už nahazujeme nástrahu do vody.

Přívlač má ale mnoho dalších dimenzí. Cenných dimenzí. A je pouze na každém z vás, jakou si v této rybolovné technice najdete.

Pro mě osobně znamená nejvíc ze všeho svobodu. Svobodu rozhodování, svobodu pohybu. Ať již chytám ze břehu, nebo ze člunu, nejsem přikován k jednomu místu. Kdykoliv se rozhodnu, přemístím se jinam. Urazím dvě stě metrů vysokou travou k další malé tůni, nebo přejedu ke druhému břehu přehrady.

Jestli je na přívlači něco opravdu fascinujícího, pak její šíře a variabilita. Atributy, které dávají možnost chytat dravé ryby v létě i v zimě. Ve dne i v noci. Na stojatých i tekoucích vodách. Za slunce i při dešti. Ze břehu i z lodi. Stačí jen vyhledat místo a vypozorovat čas, v němž dravec bývá aktivní. Pak zvolit správnou umělou nástrahu pro danou situaci a ve vodě ji vhodným způsobem oživit. Anebo si prostě jen tak naslepo hrát. Přívlač je totiž hra!

Napínavá hra s nejistým koncem. Hra na schovávanou s rybím predátorem, který se nemíní dát ulovit. A proč by také měl? Nikdo nechce být kořistí. Tím méně pak dravec. Přívlač je tedy hrou, ve které lovec ryb loví rybího lovce. Hrou, v jejímž průběhu se někdy vzdám. To když si přiznám, že proti mně stojí mnohem vyšší síla než jen apatický soupeř pod hladinou. Totiž síla nejvyšší. Příroda.

V neposlední řadě je přívlač rybolovnou technikou, která podléhá módním vlnám i bláznivým výstřelkům. Jako cokoliv jiného, kde se mísí zkušenosti a nápady lidí celého světa.

A tak se z různých kontinentů a regionů pravidelně vynořují montáže i nástrahy, které se rychle rozletí do světa, aby se z něj po sezoně či dvou vytratily. Anebo se udržely jen jako okrajová záležitost v určité oblasti.

Jiné ale přetrvají a z módní novinky se po mnoha úspěšných letech stane klasika. Stanou se nedílnou součástí hlavního proudu moderního lovu dravých ryb.

Přívlač je někdy zábava, jindy dřina. Přívlač je hrou s nejistým výsledkem.

Avšak ať již nápady a novinky přetrvají roky, anebo se po nich slehne zem, jsou nesporným výrazem celosvětové popularity přívlače. Přicházejí na svět proto, že někteří rybáři neustále hledají nové cesty a způsoby, jak rybí predátory přechytračit. A tak i díky jejich schopnostem a znalostem je přívlač tak vzrušující.

~

HLEDEJTE ODPOVĚDI NA OTÁZKY

Úspěšní lovci přívlačí bývají velmi dobrými pozorovateli přírody. Vypozorované děje správně analyzují a zařazují do širších souvislostí. Umí se poučit ze svých chyb. Nalézají odpovědi na otázky. Protože zodpovězené otázky bývají klíčem k lepším výsledkům v budoucnosti.

Každá sezona, vlastně každá vycházka k vodě přináší spousty otázek. Kupříkladu v tropických týdnech léta. Štiky jsou v této době velmi lenivé. Netečné a apatické. Jako by jen chtěly horka, v jejichž průběhu vystoupají teploty stojatých vod přes dvacet stupňů, nějak přečkat. V tom jsou s námi zajedno. Také lidé ve vedrech vyhledávají stíny a méně jedí.

Tehdy štiky rozhodně nehýří loveckou zběsilostí. Šance rybářů na pravidelný úlovek štiky v tropických letních dnech je proto o poznání nižší než na podzim. Tímto faktem se ale

ZÁKLADNÍ KATEGORIE PŘÍVLAČE
(podle hmotnosti používaných nástrah)

Ultralehká (0,1–7 g)
Lehká (8–15 g)
Středně těžká (16–39 g)
Těžká (od 40 g)

Trolling (tažení nástrahy, obvykle z kategorie středně těžké a těžké, za pomalu plujícím člunem)

SPECIÁLNÍ KATEGORIE PŘÍVLAČE
Noční přívlač
Přívlač pod ledem (Dírky)

nesmíme nechat odradit. I v tropických dnech si můžeme přívlač užít. Pokud si položíme správné otázky a správně je zodpovíme. A samotnému lovu pak něco obětujeme.

Například se budeme probouzet ještě za tmy, abychom zkusili štěstí při brzkém východu slunce. Najdeme si místa, kde je voda více okysličená, jelikož tam je vyšší pravděpodobnost výskytu ryb. Místo štiky se zaměříme třeba na sumce, kteří ve vedrech a dusnech ožívají. Namísto stojatých vod vyjedeme k vodám proudným. Na několik týdnů vyměníme obvyklou štikovou výbavu za ultralehkou. Důležité je být stále v kontaktu s rybami, byť třeba malými, protože jedině kontaktem získáváme potřebnou praxi. A ji nic nenahradí.

Když dravci ve vaší oblíbené lokalitě horkem nejdou, rozhodně tam nemarněte čas čekáním na další neúspěch. Buďte aktivní. Střídejte lokality, techniky i nástrahy. Dopřejte si změnu.

~

JAK PŘÍVLAČ ČLENÍME?

Pro svoji vlastní orientaci rybáři roztřídili přívlač do pěti základních šuplíků, které vycházejí z hmotnosti používaných nástrah. Podle nich pak volí sílu používaných šňůr a gramáž prutů.

Jsou to:
Ultralehká přívlač (0,1–7 g)
Prut v rozpětí: 1–10 g
Vlasec: 0,10–0,14 mm
Šňůra: 0,06–0,08 mm

Lehká (8–15 g)
Pruty: 5–15 g
Vlasec: 0,14–0,17 mm
Šňůra: 0,08–0,10 mm

Středně těžká (16–39 g)
Pruty: 10–30, 15–35, 20–40 g
Vlasec: 0,20–0,25 mm
Šňůra: 0,12–0,15 mm

Těžká (od 40 g)
Pruty: 30–60, 40–80, 50–100 g
Vlasec: 0,30–0,40 mm
Šňůra: 0,16–0,25 mm

Uvedené rozškatulkování však neberte jako dogma. Jedná se o základní schéma, které má pouze orientační charakter. Jednotlivé větve přívlače se mezi sebou volně proplétají. Dva gramy sem, dva gramy tam. Striktní hranice mezi nimi neexistují.

Pro nás může být zajímavé vědět, že pokud náš přítel zdolal osmdesátkovou štiku ultralightem, jeho vítězství přišlo po mimořádném

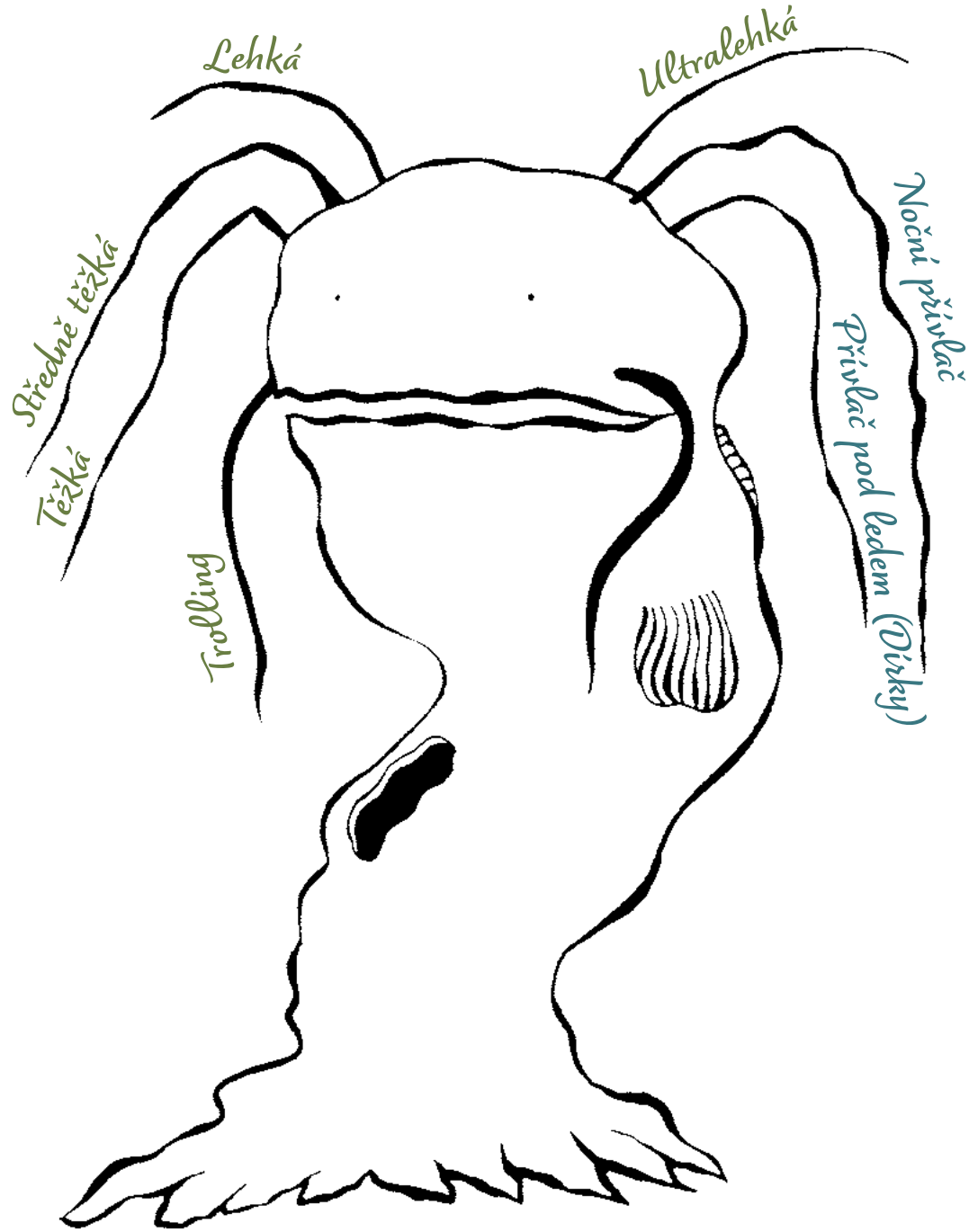
Lehká
Ultralehká
Středně těžká
Těžká
Trolling
Noční přívlač
Přívlač pod ledem (Dírky)

souboji. Rozhodně delším a napínavějším, než kdyby ji zdolával prutem pro středně těžkou přívlač. Zatímco neznalému taková informace nesdělí vůbec nic, my dokážeme takový výkon ocenit.

~

TROLLING. TAŽENÍ NÁSTRAHY ZA ČLUNEM

Specifickou kategorií přívlače je takzvaný trolling. Při trollingu, pro který se snese označení pasivní těžká přívlač, nepracujeme aktivně s prutem ani nástrahou, ale táhneme ji za pomalu plujícím člunem. K tomuto účelu používáme pruty maximálně 2,4 metru dlouhé. Jejich gramáž přitom opět volíme podle hmotnosti a velikosti používaných nástrah.

Zvolíme-li k tažení za lodí dvacet centimetrů dlouhý lopatkový wobler o hmotnosti devadesát gramů, nepotáhneme ho na prutu v gramáži 30–60. Vzhledem ke značnému odporu vlečené robustní nástrahy by riziko zlomení prutu bylo nemalé. Prut v gramáži 50–100 či 60–120, dlouhý 2,1 metru, bude mnohem lépe odpovídat tažené zátěži i očekávání možného zdolávání trofejního dravce.

Jak jsem uvedl, trolling je velmi specifická větev přívlače a používá se zejména k lovu velkých predátorů v hlubších částech rozlehlých vodních ploch.

Jeho protipólem je ultralehká přívlač. Vláčet ultralehce totiž znamená používat miniaturní nástrahy maximálně do sedmi gramů hmotnosti. Lovené ryby pak logicky bývají menších rozměrů, přestože i na rotační třpytku velikosti 0 můžeme ulovit trofejního tlouště, jesena, velkou parmu nebo sedmdesátkového bolena.

Ultralehká přívlač je do jisté míry extrém. Protože při ní používáme velmi malé nástrahy, rozšiřuje škálu potenciálních úlovků mimo svět tradičních predátorů. Na našich mikro twisterech, titěrných rotačních třpytkách a miniaturních woblerech tak běžně končí například cejni, perlíni, proudníci či plotice. Tedy ryby, které jindy chytáme plavanou na červy.

Protože je tento druh vláčení velmi kontaktní, a to i v mimořádně horkých letních dnech, a zároveň je spojený zejména s lovem menších dravců, které vracíme zpět do vody, musíme tomu přizpůsobit své chování. Abychom co nejméně poškozovali tlamičky vracených ryb, používáme výhradně nástrahy bez protihrotů.

S výjimkou trollingu můžeme lov ve všech přívlačových kategoriích provádět jak horizontálně, tak vertikálně. Na stojatých i tekoucích vodách.

~

V TICHU NOČNÍ TMY

Vedle pěti základních kategorií, rozlišovaných podle hmotnosti používaných nástrah, existují ještě dvě zvláštní disciplíny přívlače. V jejich případě na hmotnosti nástrah nezáleží, jejich odlišnost určují pozdní doba lovu, resp. roční období.

První z nich je noční přívlač. Noční přívlač je rozhodně zajímavou alternativou pro ty, kterým tradiční vláčení během horkých letních dnů nepřináší radost z úlovku. Apatie mnohých dravců, zapříčiněná horkem, totiž za tmy končí. Predátoři vyjíždějí lovit do přítoků i na mělčiny, takže nás v mělké vodě kousek od břehu může překvapit čtyřkilový candát nebo i větší štika.

V noci lovíme především candáty a sumce, kteří se na lovu rychle přemísťují. Někdy nás ale překvapí štika, bolen nebo velký okoun.

Aby noční lov candátů, ale zejména těžkotonážních sumců proběhl hladce, je nanejvýš dobré se na břehu držet několika pravidel.

1. S noční přívlačí začněte na místě, které znáte. Kde jste si už dříve osahali profil dna, jeho úskalí apod. Kde i v úplné tmě dokážete odhadnout přibližnou pozici významné překážky na dně.

2. Místo, ze kterého budete v noci lovit, musí umožňovat bezproblémové vytažení velké ryby na břeh. Tedy žádný vysoký břeh, skalní arkýř apod.

3. V noci se raději vyhýbejte kamenným náspům. Špatný krok ve tmě na nestabilních kamenech by mohl znamenat zvrtnutí kotníku či zlomení nohy nebo ruky po pádu. Zlomení prutu by v takovém případě bylo tím nejmenším. Pamatujte, že tma ztěžuje orientaci.

4. Při lovu v noci mějte kolem sebe dostatek volného prostoru pro bezproblémovou manipulaci s prutem. Každé rozsvícení čelovky kvůli vyprošťování špičky prutu, zakleslé do větví olše, je rušivým elementem.

5. Během lovu používejte čelovku jen v nejnutnějších případech. Úplný klid a ticho na břehu jsou první podmínkou úspěšného rybolovu.

6. Zbytečně nepřecházejte z místa na místo. V noci chytejte nejlépe jen z jednoho, maximálně však ze dvou stanovišť nedaleko od sebe.

7. Používejte raději pletenou šňůru, a to v signální barvě. Pletená šňůra znamená více jistoty při nočním souboji s velkou rybou. Její signální barva je při jasné noční obloze relativně dobře vidět, což rybáři usnadňuje orientaci jak při tažení nástrahy, tak při zdolávání ryby.

8. Přestože přívlač při jasné noční obloze vyhlíží optimističtěji, více záběrů bývá při černočerné noci bez hvězd. Úplná tma znamená lepší vyhlídky.

9. V noci vláčejte raději ve dvou. Pomoc přítele vám v závěrečné fázi zdolávání velké ryby přijde vhod. Na druhou stranu dva rybáři ve specifickém nočním tichu znamenají více hluku a šramocení.

10. V noci jsem nejlepších výsledků dosáhl nástrahami, které vysílají do okolí zřetelné vibrace. Pomalu vláčené plovoucí woblery a shady s výrazným ocasním kopytem znamenaly nejvíc kontaktů s nočními predátory. Barva nástrahy k lovu ve tmě obvykle není podstatná, což platí především u woblerů. V případě gumových shadů mi žlutá, signálně zelená nebo bílá barva vykoledovaly více candátů než ostatní barevné vzory.

Jedním dechem však musím dodat, že shady v těchto barevných tóninách používám nejvíce. A protože je zvýhodňuji častějším používáním před ostatními, nedokáži určit, jestli by při stejném počtu nahození nebyl stejně úspěšný

třeba růžový nebo namodralý shad se stříbrnými flitry.

V noci rozhodně platí, že důležitější než barevný vzor nástrahy je trpělivost, se kterou se vláčení věnujeme. Noční záběry přicházejí nejčastěji pod hladinou, asi uprostřed vodního sloupce.

~

V MRAZU POD LEDEM

Druhou ze zvláštních přívlačových disciplín je zimní lov pod zamrzlou hladinou. Na dírkách v ledu. S lovem pod ledem se pojí výhradně vertikální přívlač, tedy technika, při které pracujeme s nástrahou kolmo zdola nahoru.

Hlavními nástrahami k lovu na zamrzlých jezerech a rybnících bývají marmyšky a gumové nástrahy, jejichž velikost vybíráme podle skladby ryb v revíru a očekávané velikosti lovených ryb.

V případě gumových nástrah do ledových dírek dávám přednost nymfám, twisterům a smáčkům od dvou do devíti centimetrů, a to na velmi lehkých jigových hlavách (0,5–2 gramy), nebo na lehké kloubové hlavě.

Někdy však servíruji gumu pouze na jednoduchém háčku. Deset centimetrů před něj umístím lehký brok, čímž získám sestavu *(Split shot)* umožňující velmi pomalé, skoro až ospalé vznášení a klesání lehoučké nástrahy. Tehdy se například stává, že siven, štika, ale i jeseter seberou gumu ze dna, kde ji nechám několik vteřin ležet.

Marmyšky jsou klasikou k lovu pod ledem, která má původ v Rusku. Jejich tvarové a velikostní spektrum je značné. Někdy můžeme lovit jen na samotnou marmyšku, jindy na její háček napíchneme gumové dráždidlo v podobě rudé patentky, červa, smáčka nebo mikro nymfy.

Marmyšku pak oživujeme jemným pocukáváním velmi krátkým prutem. Zvedáme ji ode dna postupně až k hladině, a poté ji stejným způsobem spouštíme zpět ke dnu. Pohráváme si s ní, dokud nepřijde záběr.

Přívlač je zkrátka hra. Chcete-li ji s rybami hrát, musíte být kreativní, přemýšliví a samozřejmě trpěliví. Musíte umět správně vyhodnotit každý svůj úspěch i neúspěch. Jedině pak můžete být dravým rybám rovnocenným soupeřem. Nikdy nezapomínejte, že pravidla této hry na schovávanou určují predátoři.

POZORUHODNÝ SVĚT NÁSTRAH

V NEKONEČNÉM VESMÍRU UMĚLÝCH NÁSTRAH

Svět nástrah k modernímu lovu dravých ryb se na začátku 21. století vyprofiloval do podoby téměř nedozírného vesmíru. Vesmíru, jenž sice má své hranice, definované rozdíly mezi živou a neživou nástrahou, avšak zároveň jako by je neměl. Své hranice totiž neustále posouvá a rozšiřuje, a to v reakci na nové obranné strategie a proměny chování rybích predátorů.

Tento pulzující vesmír je výsledkem lidské touhy. Touhy přechytračit a ulovit rybu, která je sama obávaným predátorem vodní říše.

Je výsledkem pozorování a zkušeností našich předků i současníků, jejichž motivací byl a je úspěch.

Je výsledkem lidské fantazie. Představivosti vycházející z poznání přírody, díky které jsou naše šance na ulovení dravce větší než kdykoliv v minulosti.

Nástrahou k lovu dravé ryby se přitom může stát ledacos. Kus hladce opracovaného dřeva. Kus ohnutého plechu, anebo snítka pevně svázaného peří.

Umělé nástrahy k lovu dravých ryb členíme do dvou základních skupin:

1. Tvrdé nástrahy
- woblery
- rotační třpytky
- plandavky
- marmyšky

2. Měkké nástrahy
- gumové nástrahy
- jigstreamery

Jednotlivé druhy vyjmenovaných nástrah tvoří samostatné obsáhlé kategorie, které podléhají více či méně odlišným pravidlům. Navzdory mnoha odlišnostem však všechny spojuje rybářův cíl. Ulovení dravé ryby.

BÁJEČNÝ SVĚT WOBLERŮ

Woblery *(wobble = vrávorat, kolébat)* jsou nástrahy, které se radují z mimořádné přízně rybářů po celém světě. Představují pozoruhodně košatý segment zahrnující mnoho tvarů, vlastností, barev a nakonec i pohybových kreací. Každý kus slibuje jiný zážitek, podobně jako jídla v restauracích. Woblery jsou fenomén! Jenomže které z nich vybrat a pro kterou příležitost?

Woblery rozlišujeme podle více kritérií. Jedním z nich je nořící lopatka. Některé woblery ji mají, jiné nikoliv.

První skupina je početnější. **Klasické woblery** jsou opatřeny nořící lopatkou, jejíž délka, šířka a sklon rozhodují o vlastnostech nástrahy. Konkrétně o tom, jak hluboko se při navíjení zavrtá. A tedy v jaké hloubce můžeme počítat s její pomocí. Parametry lopatky zároveň určují, jakou akci bude mít wobler v pohybu. Jestli výraznou, agresivní, nebo naopak méně nápadnou, spíše nevýraznou.

Obecně platí, že plovoucí woblery s krátkou lopatkou, která je výrazně odkloněná od horizontální osy nástrahy (většinou pod úhlem 60–85°), se zanořují mělce. Například jen metr pod hladinu. Tyto woblery pak používáme k lovu dravců v mělkých vodách či například k lovu bolenů a štik pod hladinou.

Naproti tomu dlouhé lopatky, které svírají s osou wobleru jen velmi malý úhel, znamenají mnohem hlubší zanoření nástrahy. Obvykle tři až čtyři metry, výjimečně až osm metrů.

Jenom délka a sklon lopatky však samy nerozhodují o maximální hranici ponoru. Je tady ještě jeden drobný detail, který se rovněž podílí na potápěčské možnosti wobleru. A také na jeho akci. Tím drobným detailem je očko pro uchycení karabinky. Přesněji jeho poloha. Čím dál od těla wobleru se nachází, o to hlouběji se nástraha zanoří.

Současně je důležité vědět, že široké lopatky avizují agresivní chod už při pomalém vedení wobleru. Zvláště pak, nachází-li se úchytné očko na lopatce.

Naproti tomu úzké lopatky zvěstují jemné vibrování vláčené nástrahy. Tyto woblery bývají účinné například při lovu bolenů na stojatých vodách, nebo při podzimním lovu candátů pod hladinou řeky. V říčních proudech pak kladou menší odpor.

Druhou skupinu tvoří woblery bez lopatek. **Jerky a popy**. Protože tyto speciální woblery nemají nořící lopatku, závisí jejich pohyb výhradně na nás. Pouze my svým prutem určujeme, jakým tanečkem budou dráždit dravce k útoku. Jestli valčíkem, čačou, slowfoxem nebo pouličním krumpem. Tedy budou-li na jejich predátorské smysly útočit divokým klouzáním sem a tam, nenápadným plápoláním při klidnějším navíjení, krátkým vybočováním z hlavní osy vlečení anebo zběsile ostrým kličkováním.

Jerky oživujeme poškubáváním krátkého prutu (jerkovací speciály bývají dlouhé zpravidla od 1,8 do 2,1 metru). Anebo přímo razantním potrháváním. Delší pohyby prutem znamenají širší klouzání ze strany na stranu (glidery) nebo nahoru a dolů (divery).

Podobně specifickou skupinou woblerů jsou hladinové popy (poppery). Pop se pohybuje po vodní hladině přískoky. Jeho speciálně tvarovaná hlava přitom šplouchá vodu. Někdy z legrace říkám, že ji plive. Při neustálém rozrážení vodní hladiny vydává zvuk podobný rybímu mlasknutí. Zní jako *pup*. Anebo jako *pop*. Také popy většinou oživujeme krátkými škubavými pohyby prutu.